

ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ

ΔΕΚΑΕΠΤΑ ΕΤΩΝ

ΕΠΤΑ ΕΤΩΝ

ΤΟ ΞΕΜΩΡΑΜΑ

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Η ΧΑΡΟΥΓΗ

ΕΙΚΩΝ ΖΩΗΣ

I

ΑΙΝΕΙ μ' ἄνθη ἑαρινῆς ζωῆς τοῦ παιδὸς τὴν ζωὴν ἢ φύσιν. — Μικρά, χαρίεντα, ἀφελῆ, μὲ ὄλην τὴν παιδικὴν ἐκείνην ἀθωότητα, ἥτις χαρακτηρίζει τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν, μὲ τὸ μειδιάμα, τὸ ἤρεμον καὶ γλυκὺ ὡς χαραυγὴ μειδιάμα, ἐπὶ τῶν χειλέων των, μὲ τὸ φλογερὸν του βλέμμα τὸ ἐκφράζον ὅλον τῆς καρδίας του τὸν πόθον, μὲ τὸ ἐκπληκτικὸν τῆς βλέμμα τὸ διατυποῦν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν τῆς ἀδόλου ψυχῆς τῆς, ἀκόμη ἐκεῖνο μὲ τὸ παι-

δικὸν ὕφος του, τὸ τρελλόν, τὸ ἄστατον, τὸ μὴ καταστελλόμενον, τὸ συγχεόμενον μὲ ὅλα τῆς μικρᾶς ψυχῆς του τὰ ὀρμέμφυτα· ἀκόμη ἐκείνη μὲ τὴν γαλήνην τοῦ ἀπονήρου πνεύματός τῆς, μὲ τὸν ὀργανισμὸν ἴσως ταχύτερον, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν ἄκακον, πλείοτερον ποιητικὴν, ἐπιθυμίαν παιδίου, ἐκεῖ πιθανὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν γελῶτων των, ἐν τῷ μέσῳ τῶν παιδιῶν των, ἐπάνω εἰς τὴν ἀφροντισίαν, εἰς τὴν ἀμεριμνομέριμναν ἐκείνην, ἥτις τόσῳ γοητευτικῶς περιβάλλει πᾶσαν ἔκφρονα πρᾶξιν των, εἰς στιγμὴν τινα ἀπροόπτου ὀρμητικότητος, ἀκρατήτου σφρίγους, ἔδωσαν τὸ πρῶτον αὐτῶν φίλημα. Καὶ τὴν ἐφίλησεν αὐτὸ πρῶτον μὲ ὅλον τὸ πῦρ, μὲ ὄλην τὴν δύναμιν, μὲ τὴν σπαργὴν ὄλην τῶν ἐπτὰ ἐτῶν του, θαρράλεον, ἐπιθετικόν, ἀσυλλόγιστα, χωρὶς νὰ ἔννοῃ ὅτι ριζοῖ εἰς τὴν καρδίαν του τὸ πρῶτον τοῦ ἔρωτός του σπέρμα, χωρὶς νὰ ἐκτείνῃ τὸ ὄμμα του πέραν τῶν ὁρίων τῆς πατρικῆς αὐλῆς του, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι δένει τὸν πρῶτον κόμβον τοῦ βίου του, ὅχι κατόπιν σκέψεως μακρᾶς, ὅχι μετὰ ἐκμυστήρευσιν ἀμφίβολον, τὴν ἐφίλησε τὴν κόρην τὴν ἀγνήν, τὴν φίλην τῶν παιδικῶν ὀνείρων του. Ἐκείνη θ' ἀποδώσῃ τὸ φίλημα μὲ θερμῆν, μ' εὐγνωμοσύνην, μ' ἰλαρότητα· θ' ἀνοίξωσι τὰ λάλα χεῖλη των εἰς ἄσμα, θὰ συμπαίξωσι, θὰ συνδεθῶσι, θὰ ἔλκηται ἐκεῖνο πρὸς ἐκείνην, θ' ἀγαπῶνται πάντοτε τρελλά, ἀλλὰ μὲ ζέσιν, ἀλλὰ μὲ φλόγα, θὰ ἀμιλλῶνται εἰς τὸν ἔρωτα, θὰ συναντῶνται μὲ τὸν φόβον τοῦ ἀμαρτήματος, θὰ παίξωσι μέχρι τινὸς μὲ τὴν ζωὴν, ὡς παίζουν μὲ τ' ἀθύρματά των, θὰ ὑψωθῶσιν ἐν τῇ συνειδήσει των, θὰ ζηλοτυπήσωσιν ἄλληλα, θὰ συναγαπῶνται πάντοτε μὲ πόνον, θὰ συλλατρευθῶσιν . . .

II

Ἴδετε τους· πόσον εἶναι ὠραῖοι ! πόσον γλυκεῖς ! πόσον ὑπερήφανος ἐκεῖνος ! πόσον εὐχαρῖς καὶ ὀροσερὰ ἐκεῖνη ! μὲ φιλήματα νέα, μ' αἰσθήματα νέα, μὲ πόθους ἄλλους, πόθους ποῦ δὲν σθένουνται εἰς ἓνα μόνον ἀσπασμόν, ποῦ δὲν ἐκμυστηρεῦνται, πόθους ποῦ ἐκχειρίζουν εἰς τὰ χεῖλη των, ποῦ πλημμυροῦσιν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των, ποῦ ἀνέρχονται εἰς αἰδοῦς ἐρύθημα εἰς τὰς παρειάς των. Ἡ φωλεὰ των ἔχει παγῆ πλέον· τὸ σκάφος των ἔχει τὴν πυξίδα του, ἔχει τὸν λιμένα του ποῦ θὰ προσορμισθῆ . . . Τὸ μέλλον τοῖς προσμειδιᾶ· μὲ τὰς διαχύσεις των, μὲ τῆς μνηστείας των ἴσως τὴν τερπωλὴν, μὲ τὰ θέλητρα καρδιῶν λατρευθεισῶν πλέον, βαίνουν πρὸς ὠρισμένον τέλος· ὁ ἀμητὸς τοῦ αἰσθήματος εἶναι γενναῖος· αἱ τρυφερότητες πλούσιαι· αἱ σκέψεις συχνότεροι. Τί ἂν ἀγαπῶνται ἀκόμη ; τί ἂν ἀκόμη αἱ ψυχὰι των περυγίζουσι ; τί ἂν τὸ πνεῦμά των ὁ βίος φαιδρύνει ἔτι ; Ἐφρηβοί, βαίνουν ἔτι ἐπὶ ῥόδων, ἀλλὰ δὲν ἀποσκοποῦσιν ἤδη ἢ πρὸς μερίμνας οἰκογενειακάς· ἢ ἤθη φέροι ἀκόμη αὐτοὺς ἐπὶ τῶν πτερύγων της, ἀλλὰ δὲν ὀλισθαίνουσιν εἰς τῆς ἀμεριμνησίας πλέον τὰ πρανή ἐδάφη· τὰ μελίκρατα, δι' ὧν ἐπέπασσον τὴν πρώτην τῆς ἀγάπης των περίοδον, ἐξηνητήθησαν σχεδόν . . . Δι' αὐτοὺς μέλλον καὶ πίστις εἶναι τὸ γόητρον τοῦ δεσμοῦ αὐτῶν· δι' αὐτοὺς τὸ φίλημα γίνεται πέδη, μᾶλλον σφιγκτοτέρα, τὸ ἄσμα μᾶλλον εἰς ζωῆς ἄσμα ἀπὸ τὸ τῆς χαρᾶς ἐκτρέπεται. Εἶναι ἐγνώσται πλέον ἐν τῇ ἀγάπῃ των . . ., εἶναι ἰσχυροὶ ἐν τῇ πίστει των, εἶναι θρασεῖς . . ., εἶναι τὸ πᾶν ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον. Τὸ μειδιάμα πλέον εἰς τὰ χεῖλη των εἶναι ὄνειρῶδες ἄμα καὶ φαιδρὸν, σκεπτικὸν συγχρόνως καὶ ἀπόσκοπον. Το ὕφασμα ὑφάνθη· δὲν μένει πλέον ἢ ἡ χρῆσις του . . . Καὶ θ' ἀγωνισθῶσι τὸν εὐγενῆ τῆς τρίτης ἀγῶνα, καὶ θὰ θύσωσιν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ καθήκοντος, εὐσυνείδητοι, καὶ θ' ἀποταμιεύσωσιν εἰς τὰ στήθη των θησαυρὸν ἀρετῆς ἀσπίλου, καὶ θὰ ἐξαγνίσωσι τὰ ἐλαττώματά των διὰ τῆς θρησκείας, καὶ θ' ἀποβλέψωσιν, εὐτυχεῖς, πρὸς γῆρας ἄλυπον, ἡσυχον, ἀμεριμνον, ἀπολαύσεων γῆρας οἰκογενειακῶν.

III

Ἐξῆσαν . . . Λευκόθριξ ἐκεῖνη ἢ πρὶν φθονομένη ὑπὸ τῶν ξανθῶν ἀκτίνων τοῦ Ἥλιου, κυρτοῦται νῦν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐτῶν· προσπαθεῖ νὰ μειδιάσῃ, ἀλλὰ χάνεται ὑπὲρ τὴν νεφέλην τῶν ρυτίδων τὸ μειδιάμα· τὸ βῆμα ἔχει κλονούμενον, τὸ βλέμμα θολόν, τὴν ὄψιν γηραλέαν. Ἀλλ' ἢ καρδία της, ὑποστελλομένη εἰς τὴν ταχύτητά της ὑπὸ τῆς ἡλικίας τὸ ἄχθος, διατηρεῖ ἀκόμη ὅλην τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν γαλήνην τῶν παιδικῶν της χρόνων· εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της ἔχει ζωγραφηθῆ ἠθικὴ τις ἄμα καὶ ὕλική εὐχαρίστησις, γλυκασμός τις ὕδαρὸς μὲν σήμερον, πάντοτε ὅμως ὑπάρχων, πάντοτε πειρώμενος νὰ θέλξῃ, ὡς νὰ ζητῆ νέαν τιὰ βίου ἀνατολήν. Γέρων ἐκεῖνος, κεκμηκῶς, λευκοπῶγων, αὐτὸς ὁ ἄλλοτε

διασκελίζων τὴν ζωὴν μὲ ἀντοχὴν ἀρχαίου ἀθλητοῦ, μόλις ἦδη ἐπὶ τῶν γονάτων του κρατεῖται, μόλις νὰ συγκεντρώσῃ δύναται τὰς ἀναμνήσεις του. Κ' ἐν ἡμέρᾳ καθ' ἣν τοῦ γήρατος ἡ νάρκη ἡ ζωϊκὴ ἀπαλύνει τῆς μνήμης τὸν τροχόν, καθ' ἣν ὀλόκληρον τὸ παρελθὸν παρέρχεται πρὸ αὐτοῦ ὅτε μὲν ζωηρόν, ὅτε δ' ἀκμαῖον, ὅτε δ' ἀτονοῦν, ἐν ἡμέρᾳ τοιαύτῃ ἀορίστῳ, ἀνακτῶν ἐπὶ στιγμὴν τὸ ἀποιχόμενον φλέγος τῆς καρδίας του, σύρεται μέχρις ἐκείνης ἦν μὲ τόσα φιλήματά ποτε ἐπλήρου, καὶ ἐξησθενηκῶς, ξεμωραμένος, τρέμων, ὡς ἂν νὰ ἦναψε νέα τις φλόξ εἰς τὴν ἀπὸ πολλοῦ σβεσθεῖσαν τῆς ψυχῆς του κάμινον, ἀγωνίζεται νὰ προσεγγίσῃ τὰ χεῖλη του, χεῖλη γέροντος, εἰς τὰς ἀπορρύτιδωθεις παρειὰς ἐκείνης, γραιῆς ἡδῆ. Ἀλλὰ τὸ φίλημα ἀφίπταται εἰς τοῦ πνεύματος τὸν λογισμὸν εὐθύς, εἰς τὴν ἀναδρομὴν τῆς σκέψεως παρευθύς ἀφίπταται τὸ φίλημα ... Κ' ἐκείνη μένει ἐτι μὲ τὸ μωρὸν μειδιάματά της, καὶ ἐκεῖνος μὲ τοῦ φιλήματος τὸν θάνατον ἔς τὸ χεῖλος. Καὶ θὰ πλησιάσωσιν ἀκόμη πρὸς ἄλληλα τὰ χεῖλη των πολλὰκις, καὶ θὰ προσεγγίσωσιν ἀκόμη ἀλλήλους ἑρωτύλως, ἀλλὰ τὰ σώματά των θὰ ἦναι εἰς σφρῖγος πλέον χαλαρά, ἀλλ' αἱ καρδίαι των δυσκίνητοι πλέον εἰς παλμούς, μέχρις οὐ γίνωσι δυσκίνητοι καὶ εἰς ζωὴν

Δ. ΑΝΑ ΟΣ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΕΝΟΔΟΞΙΑΣ

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Μὴ προσέχης, ψυχὴ μου, διόλου
 Ὅς τὰς ψευδεῖς ἀπολαύσεις τοῦ κόσμου.
 Ὅς τὸ κύμα περοῦν ἀπ' ἐμπρός μου
 Ποῦ διώκουν πνοαὶ τοῦ Αἰόλου.

Μ' ἄνθ' ἢ φύλλα ψευδοῦς μεγαλείου
 Μὴ ποτέ σου τὸ μέτωπον ῥάνης·
 Τὰ σκορπίζει ὡς ἄνθη τῆς πλάνης
 Διὰ τρόπου ἢ τύχῃ ὁμοίου.

Ἄνουפוῦται, συνήθως ὁ κόλαξ,
 Καὶ Θεοὺς ἀπατῶν καὶ ἀγγέλους,
 Ἀλλὰ πίπτει αἰσχροῦς ἐπὶ τέλους,
 Ὅς ἀλάστωρ τοῦ τάφου βρυκόλαξ.

Κλίνουν δοῦλον αὐχένα συνήθως
 Πρὸ ἀπείρων τῆς γῆς βασιλέων
 Οἱ θηρεύοντες τίτλον ὠραῖον,
 Πλήν καγχάζει κατόπιν τὸ πλήθος.

Κι' ὅταν φαῦλον κ' αἰσχρὸν μετὰ ταῦτα
 Τῆς ζωῆς των ἐπέλθῃ τὸ θέρος,
 Ἄναπνέει ἡ γῆ ἐλευθέρως,
 Ἀπὸ ἄχθῃ σωθεῖσα τοιαῦτα.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Γ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ